

Nr 382

Av fru Svensson m. fl., om översyn av vissa bestämmelser i föräldrabalken.

I föräldrabalken 8 kap. 1 § om barnavårdsman stadgas:

För barn i äktenskap skall barnavårdsman förordnas, såframt föräldrarna leva åtskilda på grund av söndring eller efter vunnen hemskillnad eller deras äktenskap är upplöst samt antingen den av föräldrarna vilken vårdnaden om barnet tillerkänts gör framställning om sådant förordnande eller barnavårdsnämnden av särskild anledning finner det erforderligt. Vad nu sagts för det fall att föräldrarna leva åtskilda eller deras äktenskap är upplöst skall ock gälla, där jämlikt 6 kap. 6 § rätten förordnat, att vårdnaden om barnet skall tillkomma allenast den ene av föräldrarna.

Har make vid domstol framställt yrkande, att vårdnaden måtte tillerkännas honom, skall, efter framställning av endera parten eller där barnavårdsnämnden av särskild anledning finner det erforderligt, barnavårdsman förordnas för tiden intill dess vårdnadsfrågan slutligt avgjorts.

I 3 § samma kapitel är föreskrivet: "För barn utom äktenskap skall barnavårdsman städse förordnas."

Antalet skilsmässor mellan yngre makar ökar och därmed även antalet skilsmässobarn i yngre åldrar. Efter vunnen hemskillnad mellan föräldrarna befinner sig dessa barn i likartade uppväxtförhållanden som barn födda utom äktenskapet, varför vi anser det önskvärt med likartade bestämmelser i fråga om förordnandet av barnavårdsman.

Det ingår i barnavårdsmannens åligganden att bistå modern med råd och upplysningar samt att bevaka barnets ekonomiska intressen. Det förhållandet att en moder varit gift, kanske en ganska kort tidsperiod, innebär inte att hon på grund därav bättre behärskar sin situation och är i mindre behov av den hjälp och det stöd barnavårdsmannen kan ge än modern till ett barn utom äktenskapet. Det finns enligt uppgift redan nu barnavårdsnämnder som i praktiken tillämpar likartade bestämmelser då det gäller förordnande av barnavårdsman. Man tillsätter alltså barnavårdsman så snart meddelande angående vunnen hemskillnad respektive äktenskapsskillnad ingått till nämnden lika väl som då fråga är om barn utom äktenskapet.

I anledning av väckt motion om översyn av föräldrabalkens bestämmelser om förordnande av barnavårdsman ifrågasatte första lagutskottet vid 1961 års riksdag (utl. nr 16) om icke socialstyrelsen i syfte att åstadkomma en i möjlig mån enhetlig praxis borde giva vederbörande myndigheter till känna, hur villkoret "av särskild anledning" för förordnande av barnavårdsman rätteligen bör tolkas.

På socialstyrelsen uppger man att detta ej uppfattats som en direkt uppmaning, varför ännu ingen åtgärd vidtagits.

Då vi anser det angeläget att en översyn av barnavårdsmannainstitutionen kommer till stånd föreslår vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en översyn av förevarande bestämmelser i föräldrabalken, samt att i avvaktan på denna översyn socialstyrelsen måtte få i uppdrag att giva vederbörande myndigheter till känna hur villkoret "av särskild anledning" bör tolkas så, att enhetlig praxis i möjligaste mån åstadkommes.

Stockholm den 27 januari 1965

Rosa Svensson

Lena Renström-Ingénäs

Annie Jäderberg

Marta Lindberg

Sven Hammarberg

Elvira Holmberg

Olle Göransson